

สดุดี "องค์จอมทัพไทย"

คณะอนุกรรมการด้านการศึกษา นักศึกษา วทอ.รุ่นที่ ๕๙

บทนำ

“ทหารย่อมเป็นสิ่งสำคัญสำหรับที่จะป้องกันพระราชอาณาเขต และเป็นเหตุที่จะให้อำนาจบ้านเมืองกว้างขวางมั่นคงยั่งยืน ทหารไม่เป็นแต่สำหรับที่จะต่อสู้ในเวลาที่เกิดการศึกสงครามอย่างเดียว ย่อมเป็นประกันห้ามการศึกสงครามมิให้เกิดมิได้ด้วย เพราะฉะนั้นจึงต้องกล่าวว่า การที่มีทหารประจำรักษาพระราชอาณาเขตอันพรักพร้อมไปด้วยเครื่องศาสตราวุธ และมีความกล้าหาญนั้น เป็นเครื่องป้องกันการที่จะเกิดสงครามได้ เหตุฉะนั้นกองทหารทั้งปวงจึงเป็นผู้มีความชอบอยู่เนื่องนิตย์” พระบรมราชาวาท พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในวันพระราชทานธงชัยเฉลิมพลประจำกองทหารต่างๆ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ.๒๔๓๔

ประวัติศาสตร์อันยาวนาน

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์ยาวนาน นับแต่อดีตพระมหากษัตริย์ทรงเป็นผู้นำพาชาติสู่ความร่มเย็นเป็นสุข ทรงเป็นแรงบันดาลใจขวัญกำลังใจและศุนย์รวมใจของอาณาประชาราษฎร์มาตลอดทุกยุคทุกสมัย ในครั้งสงครามพระมหากษัตริย์ก็ทรงนำทัพในฐานะองค์จอมทัพด้วยพระองค์เอง ทรงร่วมรบกับทหารกล้าในทุกสมรภูมิ ทรงนำทัพกอบกู้ชาติ ปกป้องความเป็นเอกราชจนชาติไทยดำรงความเป็นเอกราชได้จนถึง

ปัจจุบัน เช่น องค์สมเด็จพระนเรศวรมหาราชที่ทรงกอบกู้เอกราชจากคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๑ องค์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชที่ทรงกอบกู้เอกราชจากคราวเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่ ๒ และทรงเป็นผู้ก่อตั้งราชธานีใหม่คือ “กรุงธนบุรี” พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ผู้ทรงก่อตั้งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นกษัตริย์นักรบ และเป็นปฐมบรมราชวงศ์จักรีพระมหากษัตริย์ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวมหาราชทรงพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศทรงปฏิรูปบ้านเมืองให้ทันสมัยในทุกด้าน นำพาสยามประเทศให้รอดพ้นจากการเป็นเมืองขึ้นของชาติตะวันตกในยุคล่าอาณานิคม

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ผู้ทรงเป็นที่รักยิ่งของปวงชนชาวไทย เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงพระอัจฉริยภาพในหลายๆ ด้าน เป็นองค์จอมทัพไทยอันเป็นที่รักยิ่งของเหล่าทหาร แม้พระองค์จะไม่ได้นำทัพออกรบเหมือนเช่นมหาราชในสมัยก่อน จนถึงรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัวผู้ทรงเป็นกษัตริย์นักการทหาร ทรงมีพระปรีชาสามารถทางการทหารในทุกด้าน ทรงมีบทบาทสำคัญในฐานะจอมทัพผู้ปกครอง จากที่กล่าวมาข้างต้นพระมหากษัตริย์ไทยไม่ได้เป็นเพียงผู้นำสูงสุดในทางทหารเท่านั้น แต่ยังทรงเป็นจุดรวมใจและเป็นที่พักพิงของประชาชนมีบทบาทสำคัญในการดำรงรักษาเอกราชและพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

พระมหากษัตริย์ผู้วางรากฐานของกองทัพอากาศ

พระมหากษัตริย์ไทยมีบทบาทในฐานะ "จอมทัพไทย" หรือผู้นำสูงสุดของกองทัพไทย ตามรัฐธรรมนูญและประเพณีของไทยที่มีมาแต่โบราณ ทรงเป็นที่เคารพรักและสัญลักษณ์แห่งความสามัคคีของทุกเหล่าทัพในฐานะจอมทัพไม่ได้หมายความว่าเพียงการออกคำสั่งในการปฏิบัติการโดยตรงเพียงอย่างเดียว แต่จอมทัพหมายถึงศูนย์รวมขวัญกำลังใจในการปฏิบัติการกิจของทหารหาญทั้งปวง

เมื่อครั้งที่กองทัพอากาศยังคงมีฐานะเป็นกรมทหารอากาศ เมื่อวันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ.๒๔๙๗ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการไว้ว่า “กำลังทางอากาศมีความสำคัญมากในเวลานี้ ฉะนั้นการที่ฝ่ายเราก้าวติดตามเพื่อให้ทันชาติอื่นๆ เขาในทางวิชาความรู้นั้นเป็นการสมควรแล้ว” พระราชดำรัสนี้ได้เป็นแนวทางการพัฒนากองทัพอากาศที่สำคัญโดยเฉพาะอย่างยิ่งในการพัฒนาภารกิจของกองทัพอากาศให้ทันยุคทันสมัยสอดคล้องกับสถานะแวดล้อมด้านความมั่นคงและการปฏิบัติการกิจเพื่อรักษาผลประโยชน์ของไทยได้อย่างยั่งยืน

ภายหลังที่กรมทหารอากาศได้รับการยกฐานะเป็นกองทัพอากาศแล้ว ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมหน่วยงานต่างๆ ของกองทัพอากาศ เช่น เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมกรมสรรพาวุธทหารอากาศเป็นการส่วนพระองค์ เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๓ โดยมี พล.อ.อ.บุญชู จันทร์เบกษา ผู้บัญชาการทหารอากาศในเวลานั้น-พร้อมผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพอากาศ-เจ้ากรมสรรพาวุธทหารอากาศ-ข้าราชการกรมสรรพาวุธทหารอากาศ รอรับเสด็จฯ ณ กรมสรรพาวุธทหารอากาศ ทรงทอดพระเนตร อาวุธแบบ

ต่างๆ เครื่องจักรสำหรับซ่อมบำรุงยุทธโธปกรณ์ และทรงพระแสงปืน ณ สนามยิงปืนในเขตปกปิด กรมสรรพาวุธทหารอากาศ ซึ่งการเสด็จพระราชดำเนินในครั้งนั้นถือได้ว่าเป็นเกียรติประวัติของกรมสรรพาวุธทหารอากาศ และเป็นขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการเป็นอย่างยิ่ง ต่อมาในการเสด็จทอดพระเนตรการสาธิตการใช้อาวุธทางอากาศ ของ บจ.๕ ณ กองบิน ๕ จว.ประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นอาวุธที่ถูกพัฒนาโดยกรมสรรพาวุธทหารอากาศ) เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๑๗ ทรงตรัสว่า “การทดลองสร้างอาวุธเหล่านี้ นับว่าเป็นการเสี่ยงอันตราย แต่ถ้าไม่ยอมเสี่ยงบ้างเราก็ทำอะไรไม่ได้ ขอให้พยายามปรับปรุงแก้ไขให้มีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ เพื่อกองทัพของเราจะได้ช่วยตัวเองได้” ซึ่งพระราชดำรินี้เป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้พัฒนาและเป็นแรงผลักดันให้เกิดการสร้างและผลิตอาวุธขึ้นใช้เองในเวลาต่อมาอย่างต่อเนื่อง โดยปัจจุบันกรมสรรพาวุธทหารอากาศมีโรงงานที่สามารถผลิตอาวุธรองรับภารกิจการใช้กำลังของกองทัพอากาศ เช่น จรวดอากาศขนาด ๒.๗๕ นิ้ว ลูกกระเบิดอากาศขนาดต่างๆ กระสุนปืนใหญ่อากาศขนาด ๒๐ มม. ทำให้กองทัพอากาศลดการพึ่งพาการจัดหาอาวุธจากต่างประเทศเพื่อสืบสานพระราชดำริที่ทรงวางรากฐานไว้ให้กับกองทัพอากาศ

พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงพระแสงปืน ณ สนามยิงปืนภายในเขตปกปิด กรมสรรพาวุธทหารอากาศ เมื่อ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๑๓

พระมหากษัตริย์นักบิน

พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ทรงเป็นต้นแบบให้กับการบินสมัยใหม่ของกองทัพอากาศ ด้วยทรงพระปรีชาในวิทยาการด้านการบินทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทรงเป็น “เจ้าฟ้านักบินขับไล่ไอพ่น” พระองค์แรกแห่งราชวงศ์จักรีเนื่องด้วยทรงทำการบินกับเครื่องบินกองทัพอากาศเกือบทุกรูปแบบ ภายหลังทรงสำเร็จหลักสูตรฝึกบินเฮลิคอปเตอร์ของกองทัพอากาศเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ.๒๕๒๓ ทรงรับพระราชทานประดับเครื่องหมายแสดงความสามารถในการบินของกองทัพอากาศจากพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ณ โรงเรียนนายเรืออากาศดอนเมือง ทรงฝึกบินกับเฮลิคอปเตอร์แบบ UH-1H ณ Fort Bragg รัฐ North Carolina สหรัฐอเมริกา ทรงเข้ารับการฝึกหลักสูตรการฝึกเครื่องบินใบพัด ณ โรงเรียนการบิน ภายหลังทรงเข้ารับการฝึกบินกับเครื่องบินใบพัดเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ.๒๕๒๔ ได้ทรงเข้ารับการฝึกบินเครื่องบินไอพ่นแบบ T-37 ณ ฝูงชั้นปลาย

โรงเรียนการบิน ทรงสำเร็จตามหลักสูตรเมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๒๔ ต่อมาทรงฝึกบินหลักสูตรนักบินพร้อมรบขั้นพื้นฐาน กับเครื่องบิน T-33 ณ กองบิน ๑ ผังบิน ๑๐๑ ทรงสำเร็จตามหลักสูตรเมื่อวันที่ ๑๙ มีนาคม พ.ศ.๒๕๒๕ และทรงเข้ารับการฝึกบินหลักสูตรนักบินขับไล่ไอพ่นสมรรถนะสูงกับเครื่องบินรบ F-5E/F ณ กองบิน ๑ ผังบิน ๑๐๒ ระหว่าง พ.ศ.๒๕๒๕ ถึง พ.ศ.๒๕๒๖ ทรงเสด็จไปฝึกบินหลักสูตรการบินขับไล่ขั้นพื้นฐานและการบินขับไล่ขั้นสูงกับเครื่องบินรบ F-5E/F ณ ฐานบิน William รัฐ Arizona ทรงสำเร็จตามหลักสูตรเมื่อวันที่ ๒๒ กันยายน พ.ศ.๒๕๒๖ และทรงกลับเข้ารับการฝึกบินหลักสูตรการบินรบขั้นสูง ณ กองบิน ๑ ผังบิน ๑๐๒ จนสำเร็จตามหลักสูตร ทรงทำการบินกับ เครื่องบินรบ F-5 E/F อย่างต่อเนื่องจนครบ ๒,๐๐๐ ชั่วโมง และบริษัท นอร์ธโรป สหรัฐอเมริกา ผู้ผลิต เครื่องบินรบ F-5 E/F ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเกียรติบัตรการบิน ๒,๐๐๐ ชั่วโมง เมื่อวันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๐ นอกจากนี้ยังทรงเข้าร่วมการแข่งขันการใช้อาวุธทางอากาศประจำปี ทรงมีประสบการณ์ในการใช้อาวุธต่อเป้าหมายและได้คะแนนสูงกองทัพอากาศได้ทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องหมายความสามารถใช้อาวุธทางอากาศชั้นที่ ๑ ประเภทอาวุธระเบิด ๔ ดาว อาวุธจรวด ๔ ดาว และอาวุธปืน ๔ ดาว พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังทรงปฏิบัติหน้าที่ครูการบินฝึกสอนทั้งภาควิชาการกับการฝึกบินให้กับนักบินขับไล่ของกองทัพอากาศ

ตามที่ทรงตั้งพระทัยอย่างแน่วแน่ในการถ่ายทอดประสบการณ์ในการบินของพระองค์ให้เกิดประโยชน์ต่อกองทัพอากาศและประเทศชาติ โดยนอกจากเครื่องบินรบแล้วพระองค์ได้ทรงศึกษาหลักสูตรนักบินพาณิชย์จากสถาบันการบินพลเรือนและทรงได้รับใบอนุญาตเป็นกัปตันเครื่องบินโบอิง 737 โดยทรงทำการบินกับเครื่องบินโบอิง 737-400 อย่างต่อเนื่อง รวมถึงทำการบินในพระราชกรณียกิจที่มีจุดมุ่งหมายในการระดมทุนเพื่อช่วยเหลือประชาชน เช่น เมื่อ ๕ มกราคม พ.ศ.๒๕๕๐ ทรงทำการบินเที่ยวบินมหากุศล กรุงเทพฯ-เชียงใหม่-กรุงเทพฯ ที่บริษัท การบินไทย (มหาชน) จำกัด จัดขึ้นตามพระราชดำริ ด้วยทรงมีน้ำพระราชหฤทัยห่วงใยพสกนิกรผู้ประสบอุทกภัยและประสบปัญหาจากความไม่สงบใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในชื่อเที่ยวบิน “สายใยรักแห่งครอบครัว เพื่อจัดหารายได้ช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยและจัดหาอุปกรณ์ทางการแพทย์สำหรับโรงพยาบาลใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้”

บทสรุป

พระมหากษัตริย์ทรงมีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นกับกองทัพในฐานะจอมทัพไทยตลอดทุกยุคทุกสมัย สำหรับกองทัพอากาศนั้นได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนับตั้งแต่เริ่มต้นกิจการการบิน จนได้รับการยกฐานะเป็นกองทัพอากาศจนถึงปัจจุบัน ที่ทรงให้พระราชทานพระราชดำรัสอันเป็นหลักการรากฐานสำคัญในการพัฒนากองทัพให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง สามารถพึ่งพาตัวเองได้ และใช้เป็นแบบอย่างให้กับข้าราชการทหารอากาศในความเสียสละ อดทน ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อรักษาผลประโยชน์แห่งชาติ และความผาสุกของประชาชนเป็นที่ตั้ง

อ้างอิง

กระทรวงกลาโหม. (๒๕๖๔). บทบาทของกองทัพไทยในสังคม. กรุงเทพฯ: กระทรวงกลาโหม.
จูลสารกองทัพไทย. (๒๕๖๕). พระมหากษัตริย์กับกองทัพไทย. กรุงเทพฯ: สำนักข่าวกองทัพไทย.

วิทยา ดำรงจิต. (๒๕๖๒). ประวัติศาสตร์ไทย: พระมหากษัตริย์และบทบาทในการปกครองและการทหาร.
กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ไทย.

นิพัทธ์ ทองเล็ก (๒๕๖๑). พระมหากษัตริย์นักบินรบ สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

มูลนิธิสมเด็จพระนเรศวรมหาราช. (๒๕๖๓). พระมหากษัตริย์และการทหารของไทยในประวัติศาสตร์.

สมภพ ปิตะเสน (๒๕๖๔). ตำนานสรรพาวุธ. กรุงเทพฯ: กรมสรรพาวุธทหารอากาศ.

หนังสือทศมราชา(๒๕๖๓). พระเมตตาสู่ประชาราษฎร์. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน
โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.).